

„Soča“

izhaja vsak petek o polne in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . gld. 4-40.
pol leta . . . . . 2-20.
četrt. leta . . . . . 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.
Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravnistvu.

„Primorske“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi torek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadri je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Oznaniila

in „POSILNICE“ plačujejo se za polstopenno polt-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 : : : 2 :
6 : : : 3 :

Večkrat — po pogodbi. — Za večje širke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nunki ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Soče“. — Neplačanih pism uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnistvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Strel

— „Bog in narod!“ —

Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabrčček (odgov. J. Krmpotič).

Dan nade.

Drevi bo sv. večer! Obhajali bomo spomin Odršenikovega rojstva, ki je prinesel pred 1897 leti leli trpečemu človeštvu opravilene nade v skoro — odrasenje.

Vesel in svečan je torej ta večer za ves krščanski svet! Tudi Slovenci, veran katoliški narod, smo deležni tega veselja.

Ta večer ne bodi več v naših srcih tudi one globoke žalosti, ki je letos razburjala ves slovenski narod, posebno tu ob slovensko-laski jezikovni meji. Na stolice naših sinov je zdihovalo po jelah; vlačili so jih pred sodišča in obsajali brez milosti. Bile za bičem se je spetali in je pel svojo pesem nad našimi glavami in po naših ledjih. . . . Krivica se je kupčila na krivico, spletko na spletko, da bi nas potopili v žlici vode, ako bi bilo le mogoče. . . . Taki so naši spomini na preteklo muke v l. 1897.!

Toda — Slovenci treba z batom mandati, da kaj občutijo, je bilo neke rečeno! Resnica je to! Pa res je tudi, da letošnje udarce je občutil ves narod, izvzemuši nekaj posamičnikov, katerim je Bog — denar, narod pa — trebuh!

Ali ti ostalo le pri tem, marveč od vseh strani se je oglašal narod z množicami kliči: Bratimo se lopovov, pomagajmo si sami, ako hočemo, da nam bo pomagati tudi — Bog!

In kliči so prihajali iz globoke čutečih rodoljubnih src ter so našli viharan odmev. Pamet in srce slunastopila edino pravo pot — pomoči sami iz sebe!

Letos smo manj upili: „pomagajte nam, poginjam!“ marveč: „bratje, na noge, dovolj nas je, tudi močni smo, dovolj, samo da hočemo — pomagajmo si torej sami!“

In to je edino pametno! Boga hvale, da smo stopili letos nekoliko više na lestvi narodnega ponosa, ki ne dopušča molodovanja, marveč zahteva močnega in odločnega koraka, kadar treba in kadar ga tudi lahko storimo!

Nič molodovanja torej, marveč zahtevanje: ne pričakujemo od nikogar dobrot, katerih potrebujemo, marveč sami si hočemo pomagati tudi zaupre v raznih svojih potrebah. . . .

Od tedaj organizacija trgovine v narodnih rokah, organizacija mlekarških društev, ustanovljenje „Trgovsko-obrtno

zadruga“ in zavarovalne gotove živine itd. . . .

Naprej po tej poti, rodoljubi v deželi! Hujamo v svojih rokah za vse dovolj denarnih sredstev in preskrbljeno si sposobne moči za vse možne stroke, saj jih imamo, le poiskati jih treba! Tako bomo nezavisni na vse strani — in v malo letih bomo peli vse družno pesem v tej deželi, in tedaj obračunamo po vrednosti s tistimi, ki nas danes še tepejo. . . .

Narod slovenski je sicer majhen, — toda ne pozabimo, da za nami je vesoljno slovanstvo, ki ima de facto že danes prvo besedo v Evropi in Aziji. . . . Ali naj nas bo strah ali morda celo sram, da smo — Slovani? Velikolepe slavnosti v Krakovu so nas pončile, da Slovenci moremo iskati le v Slovanstvu svoje prave prijatelje. . . . Vsi drugi se nam dobrikajo le tedaj, kadar nas potrebujejo. . . . O, kakrat smo jim dobri, zlasti če nesemo oduševljeno kri in imetje v ogenj za tujo čast in svet. . . . v zahvalo pa dobimo batin o prvi priliki, ako nismo dovolj ponižni in kratki. . . .

Pa tudi svoje ljubezni in svoje zvestobe ne prodajamo več za vsakim oglom, ne vsiljujemo je nikomur več! Kdor jo potrebuje, naj si jo poišče, kakor se to spodobi.

In tako se dosega čedalje lepše razumeje med srcem in pametjo, kar nas navdaja z najboljšimi nadanmi za prihodnost. . . . da napoči in narodu slovenskemu — rešitve dan!

In prav je bilo rečeno tudi v zadnjem „Primorsku“, da:

„Čedalje bolj prodira edino pravo geslo: „V složenem delu je naša prihodnost!“ Torej v delu, in sicer v složenem delu! Brez znoja ni kruha! — Zanašajmo pa se v prvi vrsti le v: svojo moč in božjo pomoč! — Prosimo blagoslova božjega, pa ne bojmo se, da na — delo ostane brez uspeha. — Ne zanašajmo se na nikogar, da bi nam pomagal, zlasti ne na — tuje, naj bodo še tako inenitni, ker ti nimajo za nas ne razuma ne srca. . . . itd.“

Evo naše misli in nade na sv. večer! Le v tem znamenju se nam približa — rešitve dan! Veselo praznujemo vsem rodoljubnim čitateljem!

Za spravo na Kranjskem.

V nedeljo dne 19. t. m. je imelo katoliško politično društvo v Ljubljani shod, na katerem sta poročala o političnem našem

položaju državna poslanca dr. Šusteršič in dr. Žitnik.

Zadeva, o kateri je govoril na tem shodu prišlaš katoliške stranke na Kranjskem, državni poslanec dr. Šusteršič, zdi se nam v sedanjih negotovih časih prepomembna tem bolj, ker jo g. poslanec govoril za spravo Slovencev na Kranjskem, ki nam je vsem preživo potrebna. G. dr. Šusteršič je govoril po priliki tako-le:

Tudi zastopniki Slovencev v državnem zboru so spoznali, da je v teh kritičnih razmerah nujna, najsvetejša domoljubna dolžnost, opustiti vse neplodne mesečajne prepire ter združiti se v skupen klub, v katerem je celotno zastopano slovenski narod. Le tem potom je mogoče zastopnikom slovenskega naroda na Dunaju ugledno in uspešno zastopati svoj narod in njegove vsestranske koristi.

Ta zveza slovenskih državnih poslancev brez razlike strank pa ne more biti trajna, ako se doma nadaljuje brezobzirni bratoben boj med strankama, kajti poslanci obeh strank ne morejo dalje časa ostati ravnodušni nasproti domačim borbam.

Govornik pravi, da je njegovo nepremakljivo prepričanje, da se treba tudi Slovencev na Kranjskem, zlasti v deželnem zboru, združiti, ako hote v sedanjem za Slovanstvo spleh in posebo za Slovence usodnem trenutku izvršiti svojo dolžnost nasproti samim sebi. Kar je bilo, to moramo pozabiti.

Prevažno je vprašanje o prihodnosti vseh Slovencev, da bi tega ne mogli storiti. Ako pomislimo le za trenutek na neznosno razmerje naših slovenskih bratov. Zven „Kranjske“, in na škodo, katero vsled prepričev trpe tudi Slovenci na Kranjskem v vsakem oziru, tedaj nam se ne bo v tem prevažnem trenutku pretežko osebno žrtvovati in v korist skupnega naroda vse poskusiti, da se dožene tudi v kranjskem deželnem zboru sloga med slovenskimi strankama.

Ker pa katoliško — narodna stranka zastopa v deželnem zboru večino slovenskih volitev, ima ona posebno odgovornost za prihodnost, in zato je njena dolžnost, da prične poskuse za spravo razdvojenih bratov. Dr. Šusteršič je završil svoj velepomembni govor z zahvalno, da je sedaj za Slovence kakor za Slovan v Avstriji spleh napočila nova doba, ako bodo znali izrabiti ugoden trenutek s tem, da se združijo v resno skupno delo. Ako sedaj ne porabi tega trenutka, je njil usoda zapetena za daljšo prihodnost in ura za tako akcijo sedaj zamujena, se ne povrne več nehen. Govornik sklene z željo, da veliki, usodni dogodi najdajo Slovence kot narod zrelci mož, ki v teh kritičnih dneh umeva svojo važno nalogo, kot del slovanstva v avstrijski državi

ter se z mesečajno slogo pripravi na odločilno bitko bližnje prihodnosti. . . .

Kolikokrat smo obžalovali, da naše središče, bela ljubljena, slovenska Kranjska, ne pozna ali pa neče poznati svoje vzvišene naloge! Obmejni Slovenci bomo na Goriskem, v Trstu, v Istri, na Koroskem ljubi boji za obstanek svoj; slajski rojak je klical v Ljubljani zbranim „morituri vos salutari“, na Ogerskem in v sosedni Benečiji gine naš narod počasne pa gotove smrti, ker si sam ne more pomagati, od svojih bratov pa ne dobi nikake pomoči! Kolikokrat smo rotili svoje kranjske rojake, da bi se složili in šli na skupno delo zoper skupnega sovražnika! Reklo se je nam, da ne poznamo kranjskih razmer in da ostanimo za svojo pečko!

Bratovski boji kranjskih Slovencev je postajal vkljub vsem shodom vedno ostrejši, in težko je nam bilo pri sren, ko smo bili primorani gledati ta bratoben boj, ki skupnemu narodu ni nič koristil, nego le pripomogel, da so zopet jeli vstajati v čisto slovenski deželi nemurji in Nemei, ki so tako postali moč, s katero hode treba zopet računati! Namesto, da bi se bili Slovenci pravočasno okoristili z ugodnim političnim položajem, so se začeli Kranjci pripraviti med seboj na način, o katerem je najbolje, da ne govorimo, ker je tudi naša najsmrenejša želja, da se pozabi, kar je bilo.

Menda ne morejo Kranjci pokazati, kaj bi bili priporili za celokupni slovenski narod v času od glasovitega Vestečka do danes. Pogledimo deželni zbor, deželni odbor, deželni šolski svet itd., v katerih gospodarijo Nemci vsled neslovesnih veljakov. In vlada? Niti dvojezičnega uradnega lista ne privošči vlada Slovencev. Uradnikov nemškega pokolenja in nemškega mišljenja kar murgoli v boljših službah; Slovence je povsod zadnji! Povsod se šepiri nemščina, šole so do malega se sedaj take, kakršne so bile pod nemško prevlado! To ne sme več tako ostati! Ni ga prepada, da bi se ne dal premostiti, in na Kranjskem strank ne loči nepremostni prepad. Le osebnosti na stran! In dobre volje je teba! Združite se zavoljo nas obmejnih Slovencev, ki gincemo v neprestanem boju z ljutim sovražnikom, ki nam sili skozi vsako luknjico v deželo. Slovenski narod je imel pred stoletji trikrat toliko zemlje v svoji lasti, nego je ima današnji rod, od vseh strani obkrožen od nasprotnikov. Meje slovenske se vtesnujejo neprestano. In kadar opesajo obmejni Slovenci, pride vrsta tudi na Kranjce. Nemški „Schulverein“ in nemška „Südmark“ na jedni, italijanska „Lega nazionale“ na drugi strani so si že razdelili naše dežele, Italijani Primorsko, Nemci pa ostnnek Koroske, južno Štajersko in Kranjsko!

Glede na to, da nam bolj kot kdaj

popred, uprav zdaj proti pogin od vseh strani, iskreno pozdravljamo izjavo poslance dr. Šusteršiča na shodu 18. t. m. v Ljubljani, in izražamo le željo, da bi beseda postala meso.

DOPISI.

Podmelec. — Dasi ravno je pri nas e. kr. poštni urad skoraj v središču občine, in se poštna opravila od strani gospoda poštarja vsikdar z natančnostjo in točnostjo izpolnjujejo, ni se moglo vstroč povsem želji in potrebam ljudstva radi poštnih zadržav v tako obsežni in razširjeni občini. Te dni pa smo zneili veselo vesti, da je dovolilo e. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu ruralno pošto, katere začne že 1. januarja 1898. posloovati. Ustanovitev ruralne pošte je za naš okoliš zadnega pomena, za kar bodi tu javno izražena zahvala vsem, ki so v to kaj pripomogli, imenoma pa: v prvi vrsti proe, gosp. župnika, ki je napravo toplo priporočal. No bi bili pa vesni, če bi poleg imenovanega gospoda ne priznali zasluga na tej pridobitvi tudi gospodu poštarju Kokošarju, kateri je, dobro vedoč, da se mu nadoži z ustanovitvijo ruralne pošte, lo še večjo breme, vendar iz poštvalnosti delal za to.

B. . . —kl.

Iz Kobarida, 22. decembra 1897. — Dne 14. t. m. je zborovala v čitalnici sobi tukajšnja ženska podružnica sv. Cirila in Metoda. Število zborujočih družabnic, žal, ni bilo ogromno.

Predsednica gospa Ana Mašera je v kratkem primernem nagovoru povdarjala važnost žene v narodnih ozirih, zlasti glede obratitve naše mladine v jezikovno mešanah krajih. Omenila je, koliko stori v tem oziru mnoge Slovenke širom domovine. Tudi Kobaridke bi ne smele zaostajati marveč storiti, kar je mogoče: ostali zveste naši podružnici in pridobivati še novih družabnic v Kobaridu in okolici.

Zapisničarica g.ena Mašera je prečitala poročilo o stanju podružnice. Blagajničarica je nadomestila g.ena Karolina Gruntar, ki je bila v družbi g.ene Milke Gruntarjeve pobirala udaino med udi v Kobaridu.

Zunanje društvenice so naprosene, da tudi doposlejo udaino.

Voljen je nov odbor: Predsednica gospa Rozalija Mavri, namestnica gospa Ana Krajnik, zapisničarica g.ena Zorka Gerželj, njena namestnica g.ena Ljudmila Dražček, blagajničarica g.ena Karolina Gruntar, njena namestnica g.ena Milka Gruntar.

Omenilo se je tudi, da bi bilo dobro napraviti društvo v korist primerno veselico.

večina dunajske visokošolske mladosti naše, a spomin na nepozabnega Janka je privabil tudi mnogo tukajšnjih slovenskih odličnjakov, med njimi nekaj osebnih znancev in prijateljev pokojnikov. Tako so počastili večer: pesnik Stritar, dvorni svetnik Francisek Šuklje, vsenčlilski docent dr. Matija Murko, razven tega tudi Ivan Hribar, župan ljubljanski, in Janko Rahne, e. kr. notar v Ilirski Bistrici, ki sta se baš mudila na Dunaju.

Večer je otvoril po kratkem pozdravu predsednikovem „Slovenijanski“ moški zbor s Fr. Gerbičevom „Slovenski brod“.

Kot druga točka je bil nastavljen slavnostni govor. Govoril ga je navdušeno g. pravnik Konrad Vodusek. V glavnih potezah je bila vsebina njegovega izvrstnega, trezno premišljenega govora ta-lo:

Pred štirinajstimi leti je baš na ta večer slavila kolonija dunajskih slovenskih visokošolcev in izvenakademskih Slovencev slavo tedaj zamrlemu Jurčiču. Danes pa so se zbrali tukajšnji Slovenci, da počaste spomin Janka Krsnika, pobratima Jurčičevega. Kakor Kaskar in Poluks sta delala Jurčič in Krsnik skupno na našem slovstvenem polju. V krogu, ki ga je okolo sebe zbiral pokojni Jurčič, je bil naš Krsnik jeden najzvestejših, a tudi najbolj nadarjenih pisateljev in se je pod blagodejnim vod-

stvom Jurčičevim razvil v onega izbornega pisatelja, ki naj bi po prerani Jurčičevi smrti stopil na njegovo mesto kot vreden naslednik. Najprvo se je oglašal Krsnik v Janežičevem „Glasniku“ z mišnimi pesmicami, ki spominjajo na muzo Simona Jenka. Pa kmalu je kretnil na ono polje, na katerem je stvarjal svoja dovršena dela, na polje pripovedovalca in romanopisca. Prvo delo mu je bilo tu roman „Na Zerinjah“ (1876), v katerem je pokazal veliko svojo pripovedovalno spretnost in nadarjenost. S tem romanom je vpeljal v slovensko slovstvo še-le prav za prav salonskega man. Potem se je pojavil v „Ljubljanskem Zvonu“, v listu, v katerem je tekom let v podobi romanov, povesti in črtic nazival cel broj plodov svojega duha. Najprvo je l. 1881. srečno završil po Jurčiču začeto povest „Rokovnjača“. V „Lutarskih ljudeh“ (l. 1882.) so je zopet povrnil v priljubljeni mu salon. Leta 1883. je izšel v „Zvonu“ izpod njegovega porea „Cyclamon“, nekak časovni, ali morebiti tudi guvernantski roman; to delo mu je izmed vseh najbolje. V „Agitatorju“ (l. 1885.) nam slika našo politično stanje, v „Očelovem Grehu“ (l. 1894.) pa izlasi socialni položaj kmeta.

Krsnikovi spisi kažejo vse vrline dobrega pripovedovalca. Bil je pisatelj realne smeri: njegova dela so prosta vsacoga naturalizma, a ne zaslediš v

Podlistek.

Krsnikov večer.

(Priredlo na Dunaju slov. akad. društvo „Slovenica“).

A čevlji so le kratke ure dane!
Za tala zmedaj nam oko resi
Na grob. . . . .

Francisek Levstik.

Krsnik — umrl! Bliskovito se je raznesla ta vest koncem meseca malega srpana letošnjega leta širno naše domovine, in ves slovenski narod je tedaj bridko občutil veliko izgubo, ki mu jo je prizadela nepričakovana smrt tega odličnega, tako omiljenega pisatelja našega. Pisatelj, a takisto i pesnik povolji božji je bil naš Janko. Nekako neprisiljeno, same ob sebi, z neznano lahkošo so mu potekale v mladosti mišne one pesmice in pozneje v zreli moški dobi povesti izpod peresa. Malo pač broji pripovedno naše slovstvo mož, ki bi se dali vsporejati z njim. Bil je rojen pisatelj, zato se mu je pa tudi posrečil spis, pa naj si ga je zajel iz malomestnega življenja našega ali najsi je posegel v zanimive naše kmečke kroge. Komu tu ne prihajajo v spomin njegovi junaki: Saldeni, Koreni, Hrasti iz bolj-sih stanov, pa njegovi kmečki značajci: oče Krača, Mokorič, Znojilec, Molek, Topolščak itd. On je umel vrlo pogoditi tipe iz naših inteligentnih krogov, in njegovim kmetom se morejo na stran staviti le Jurčičevi ljudski značaji. In

potem pa ta mišni jezik njegov, prost one trdote, ki jo ima Jurčič, in veliko bolj domač nego jezik Stritarjev. Če ti morebiti v Krsnikovih spisih ne ugaja ta ali ona slika sama na sebi, te pa miče in vleče že nedosežni jezik, ta pristno slovenski ton pripovedovanja, in bereš naprej, in se ne moreš nasmeti, kako spretno, neprisiljeno, nekako tako, kakor lahko žuboreč poteček mu poteka naša beseda. Krsnik je umel lepo, trezno premišljeno vsebino viliti v dovršeno obliko. In tako ljubkega sloga pač ni imel v oblasti kmalu kateri naših pripovednikov.

Popoldnem naravno je, da se je vsled izbornih teh lastnosti Janko Krsnik tako prikupil našemu narodu, vsemu njega čitajočemu občinstvu. Boljši naši krogi so marljivo segali po njegovih spisih v „Zvonu“ in hrepeneče vedno pričakovali, kaj prinese „Zvon“ o novem letu izpod izurjenega Krsnikovega peresa. In naš kmet! Iz svoje skušnje vem, kako so ugajale njegove povesti v „Koledarju družbe sv. Mohorja“ prostemu ljudstvu, in pogosto sem imel priliko slišati: „ta pa ume pisati ta.“

In tega čičnega pisatelja danes ni več med živimi. Nad štiri mesece krije ga že mati zemlja. V najlepših letih je moral ukloniti smrti čvrsto postavo, ono krepko telo, o katerem se je mislilo, da je nepremagljivo. In koliko lepš nad se je zasulo z njim vred v prezgodnji

grob! — Radi tega je pač umljivo, da je njegova smrt kakor obča podeželna nesreča pretresla našo domovino. Umijivo je, da so naši listi izbirali besede, s katerimi bi dovolj poudarili krasoto in redke vrline njegovih spisov in s katerimi bi dostojno pokazali na veliko rano, ki je z njegovim padcem zazijala na telesu slovenskega naroda. Razlagati se tudi da, zakaj je bila letos prva skrb naših dunajskih visokošolcev, ko so došli jeseni na Dunaj, ta: prirediti zabaven večer na čast zamrlemu Krsniku v znak spoštovanja, ki ga goji do njega naša visokošolska mladost, ki ga goji do njega vseobči slovenski narod.

Ideja o Krsnikovem večeru je pala med dunajskimi „Slovenijanci“ na izredno plodovita tla. Vse se je združilo in osredotočilo svoje stremiljenje v to, da bi se Krsnikov večer vršil častno, tako, kakor se spodobi spominu velikega našega pisatelja. Ob tem večeru kanim poročati tu nekoliko podrobneje. Saj ni bil to navaden večer, tak, kakršnih rodi zimska doba pri naš legijon, temveč je podal nekaj posebnega, izvenrednega užitka, in to je vredno, da ostane trajno zapisano, s tem naj se seznanijo tudi dragi naši bratje ob sinjem morji in Soči srebropeni.

V 6. dan grudna se je zbrala v slavnostni dvorani restavracije „Weingarten“ ob osmih zvečer odlična, pestra slovenska družba. Prihitela je semkaj

Nu — Kobaridec mi morale veljati besede: „Bratje, dosti že je sparlja!“
Opazovalec.

Domače in razne novice.

Vsem p. n. gg. naročnikom, dopisnikom in prijateljem naših listov voščimo vesele praznike in srečno novo leto.

Uredništvo in upravnništvo „Soče“ in „Primorca“.

Osebnost vestí. — Sodni avskulant v Gorici g. Henrik Lasiz je premešen v Buzet. — Sedaj imamo pri goriskem okrožnem sodišču le enega avskulanta, kateri zna slovenski, odnosno hrvaški. Pri okrajnem sodišču pa je tudi eden avskulant, kateri zna slovenski — sodnikov pa niti eden ne zna dovolj slovenski. (In vendar o to sodišče za Slovence!) Slovenske vloge ležijo mesece nerešene in ako jih rešijo, tedaj jih morajo rešiti sodniki pri okrožnem sodišču. Radovedni smo, kako bo po novem letu, ko se bodo morale voditi razprave v onem jeziku, v katerem se služijo stranke? — Mi bodemo vsenu pozornost sledili.

Mons. Fr. Avgustina Kosuta je doletela v turek zvečer kap. O njegovem stanju se nam poroča, da ni dosti upanja na popolno okrevanje. Dal Bog, da bi se ne obistinito črne slutnje, ki nas navdajajo. Bog daj blagomu gospodu zopet trdno zdravje!

Smrtna kosa. — Gosp. Ivana Mercino, učitelja na c. kr. vadnici, je zadela zopet rodbinska nesreča: umrla mu je mati Katarina v 80. letu. Pogreb je bil danes na Gocha pri Vipavi. Mir njeni duši!

Naslednikom umrlega admirala Sterneka je imenovan podadmiral Spau. Udeležil se je bil vojne zoper Dansko in bil l. 1866. v bitki pri Visti in je sodeloval pri presnovi naše mornarice. Glede gojenja italijanskega jezika je podadmiral Spau jednjaka misljenja kot je bil prednik njegov Sternek; zato je malo nade, da se bode dalo po novim poveljnikom hrvaškemu jeziku prednost, vključno temu, da je večina pomorskih hrvaškega rodu.

Poučen shod. — Dr. H. Tuma, dež. poslanec in odbornik prireditel dne 26. t. m. ob 3. pop. javen poučen shod v Dornbergu, da se razgovori o zavarovanju goveje živine, o trgovsko-obrtni zadruzi, o vipavski železnici in o razdelitvi občinskih pašnikov.

Deželni zbor. — Deželni poslanci slovenski so bili letos zapustili deželni zbor, ker je bilo obnašanje na laski strani že skrajno žaljivo za slovensko dvotretjinsko večino v deželi! S takimi skrajno sovražno nadahnutimi tovariši na laski strani ni bilo več mogoče sodelovati v opravilih, določenih v deželnem zboru! Dovolitev kake male cestne poplave ali nekaj stotakov potrebnim visokošolcem ali učencem v Marjanu — to pač ni dostojno delovanje deželnega zbora! In ker se na laski strani ni hotelo dovoliti, da bi vsaj slovenski poslanci začeli popravljati dosedanje nemarnosti — da huje ne rečemo! — zato so naši zapustili deželno dvorano!

Za dan 28. t. m. je deželni zbor zopet sklican. Do danes se ni potrdil še nijeden merodajni činitelj, da bi omogočil slovenskim poslancem dohod v deželni zbor. — To dokazuje, da se korak naših poslancev v višjih krogih ni resno in dovoljno upošteval.

Kaj storijo naši poslanci, nam se ni znano. Toda pričakovali smemo, da bodo v vsakem slučaju znali varovati dostojanstvo svojega mandata in koristi slovenskega naroda. — Mi pričakujemo s zaupanjem odločitev naših poslancev v tem sicer jako kočljivem vprašanju.

„Slovenska čitalnica v Gorici“ si je izvolila na obnem zboru dne 18. decembra za prihodnje leto sledeči odbor: Predsednik g. Fran Vodopivec, ces. svetnik, okr. sol. nadzornik i. t. d., podpredsednik g. Anton Santel, c. kr. profesor, blaginjak Ferdinand Sajovic, zaseb. uradnik, blaginjakov namestnik Fran Blažon, železn. uradnik, tajnik Miroslav Premrov, notarski kandidat, tajnikov namestnik Milan Ivancić, pristav knet, sole, gospodar. Ivan Meina, namestnik gg. Fran Sivec, c. kr. vadm. učitelj, Anton Fras, c. kr. profesor in Anton Gvaic, c. kr. učitelj.

njih niti sedaj modernega verzma. Človeško srce je poznal v njega najfinejših psiholoških utripaljah; posebno je prodril globoko v ženske značaje. Nedo-sežna je njegova tehnika, po kateri se odlikujejo vsi njegovi spisi in romani. Početkom pvesti so njegovi značiji nejasni, temni, a tekot dejanja se polagoma, naravno čitatelju vedno bolj i bolj odkrivajo, da ima na koncu jasno, prozorno sliko pred sabo. — Iz njegovih spisov nam blagodejno odseva ljubezen do narave, ne ona jokava in sentimentalna, temveč prava, resnična. Kako krasno so v tem pogledu premnogo prispodob iz narave, katere srečavamo v njegovih spisih. Krsknik kaže se tudi na različnih mestih svojih povestij izvedenega modroslovca in bistroumnega dušeslovca, ki ume tudi v težjih vprašanjih in problemih našega življenja uprav razborito razglabljati. — Nad vse ljubeč, sem in tje uprav dramatičen je njegov slog. In njegov jezik! Mehak je in gladek kakor Erjavčev; podaja nam verno sliko njegovega ljubeznivega, priključnega značaja, njegove zlate duše. Da, zlata duša je bil Krsknik. Ljudstvo njegovega kraja bi vedelo marsikaj povedati, kar spričuje njegovo dobro srce. Zmetenje v okolici so imeli v njem vedno kmetijskega svetovalca in nesebičnega prijatelja. Za nje je delal in se žrtvoval vsega kot brdski župan in tudi kot deželni poslanec. Krsknik je zapustil

Naša današnja priloga. — Naši gg. naročniki so prejeli z današnjo številko lep božični darček: „Ročni kazipot“. Le površen pregled uveri vsakogar, da je sestavitelj imel s tem delom precej truda, predno je zbral v kratkem času vse podatke in jih tako uredil. Da so v knjigi nastali in razvrščeni celo vsi naši trgovci, obrtniki in rokodelci, poleg vseh oblastni in javnega uradnega osebja, itd., to bo služilo več ali manj vsakemu Slovincu.

Umeje se, da smo imeli s to knjžico obilo stroškov. Naročniki pa jo dobijo brezplačno.

Uverjeni smo, da vsak naročnik bo vesel te priloge, saj mu bo čisto koristila.

Sestavitelj se je oziral v oddelku „mesto Gorica“ v prvi vrsti na — slovenski živeli.

Pri sprejemanju oglasov je bil jako izbirčen. Od neslovenec je sprejel le v slučaju, da isti ne dela konkurence slovenski trgovini ali obrti ..., ali od jako zmernih in nam prijaznih sosesčanov.

V oddelku oglasov bo čitatelji pogrešali marsikako slovensko trdko. Mi temu nismo krivi, ako imajo nekaki Slovenci v tej reči jako čudne pojme! Saj delamo dovolj reklame v uradniškem delu „Soče“ in „Primorca“, katera hasni vsem brez izjeme. — Da marsikdo ne bi koristil sebi in odškodovati vsaj nekaj tudi nas s par goldinarji, katere mu je dati za oglas, je seveda naravnost obzvalovati! — Čelo stran oglasa smo računali le po 6 gld. — Pred seboj imamo seznam vseh kolektorjev v Avstriji — in videli smo, da cena oglasov v našem kolektoru je najnižja! V nekem podobnem karju ljubljanskem stane enako velika stran — 12 gld., dasi je gotovo, da naš „Ročni kazipot“ se razšiira v veliko večjem številu med narod...

Ta „Kazipot“ je brezdvomno jako koristno delce. Sestavitelj bi moral biti pošteno odškodovan za svoj trud. Da pa ne naredimo z njim za se nikakega mastnega „kšesta“, kakor bi alegali kdo modrovati v kaki „poslanici“, to razvidi pač vsakdo. Izdali smo ga, da se homo Slovenci leže med seboj spoznajali, podpirali, da bi vedel vsakdo, kam se mu je obrniti v slučaju te ali one potrebe! Da pa pride to delce se v dovršenejši obliki drugo leto na dan, za to naj skrbé poleg nas tudi naši trgovci, obrtniki, rokodelci itd., katerim je v prvi vrsti namenjeno.

To smo hoteli povedati!

Naši poštni vozovi. — V Furlaniji, po Istri, v Trentu, povsod tam, kjer so Italijani, videvamo na poštah vozovih izključno laške napise. Njuno nič proti temu tam, kjer služijo ti vozovi izključno Lahom!

Pri nas Slovincih pa opažamo tudi v tem pogledu tisto zloglasno dvojno mero, ki žali slovenski živeli! Pri nas pa so ti napisi skoro povsod nemški! Tudi te dni smo videli v Gorici povsem nov poštni voz z napisom: k. k. Post Kommit. Čudno se, da niso zapisali „Comen“ ali morila „Comeni“. — Proti takej dvojni meri moramo odločno ugovarjati! Proč s temi napisi! Slovenski napisi naj pridejo na njih mesto! — Kadar pa pridejo v Furlaniji na vrsto dvojezični napisi, tedaj se jim ne bono upirali tudi na slovenskih tleh! — Prižadete občine naj se oglašajo proti takemu poniževanju s soglasno pritožbo starasinstva!

Pri tej priliki naj se omenimo, da bi bilo treba opraviti s poštami pečatov vsa pokvarjena slovenska krajevna imena, kakor: Cernizza, Auzza itd.!

Sleparska konkurenca! — Ako nasprotniki izvolajo, da gre po deželi kak zastopnik slovenske trgovske trdkve, takoj preplavijo deželo z uroci in nize postavljene in i cenami nego so v resnici. Ko pride pa kmet ali trgovec blago kupovati, tedaj reko: cene so med tem poskočile. In naš kupovalec je osleparjen! Kratkovidnežev je še vedno dovolj, da greddo na take limanice! Rojaki, varujte se sleparjev, ki lazijo okoli vas kakor svetopisemske krotke ovčice, ki pa so v svoji notranjosti — grabljivi volkovi! In ti sleparji grabijo vaše novce iz žepa, ako grste od njih, vas še prav ostudno ozmerjajo!

Vozniki-karistolovci. — Poznamo voznikov, ki prihajajo vsak teden z dežele v Gorico po razno blago, katero vozijo malim trgovcem ali tudi zasebnikom. Toda oni niso zadovoljni le z vozno, katero pošteno zaračunajo za vsak kilo blaga, marveč uganjajo tudi ostudne spekulacije, ki jim včasih še več nesó nego vozarjenje

vzglede požrtvovalnega, nesebičnega narodnega delavca. Ako ne moremo hoditi po njegovih stopinjah kot pisatelji, sledimo kot svetilem vzorniku pri narodnem delu!

Po slavnostnem govoru je zapel možki zbor prekrasno A. Hajdrihovo „Nisem Nemeč, dekle lepo!“

Pesmi sledila je humoristična črtica pravniika g. Matije Marinkiča „Prepiri mej črkama K in L“. Pisatelj je obče znan kot izborn humorist. Posrečila se mu je vrlo tudi ta črtica in obče ugajala. Pa ni bilo v tej črtici samo smešnih stvari, ne; pisatelj je umel vlti vanjo tudi dovolj ironije in perečega sarkazma na hibe in napake človeške družbe.

Nato smo imeli priliko v pesmih „Želel bi, da bil bi ptica“ (Fr. Gerbič) in „Bleskoče se rosa“ (Rubinstein) slišati priključiv in dobro vežban glas g. pravniika Miroslava Juvančiča. Na glasoviru ga je spretno spremljal g. pravnik Konrad Vodušek. S pesmima „Svrčanje“ (V. Klíč, možki zbor) in „Sokolska“ (A. Foerster, možki zbor), ki so se pod vodstvom g. modroslovca J. Reiserja vrlo izvajali, se je zaključil oficijelni del.

Zabavni del je vodil s priznano spretnostjo g. modroslovca Stanko Bevk. Čule so se tu nekatere zabavne in zapele se domače pesmi. Govorilo se je tudi več lepih napitnic, mej katerimi

samo! — Oni trgovci v Gorici, ki zna bolje mazati njihova kolesa ter pridobivati za se njihovo kosiato vest, pri njih kupujejo vse, za nje agitujejo in njih hvalisajo na polna usta, seveda največ tudi s tem, da obkružejo druge trgovce, ki so toliko poštenji, da nečenoje podpirati take ostudne kupčije! — Voznik naj ostane voznik, ker kot tak je plačan od ljudstva! Vi rojaki na deželi pa pizite, da ne boste sleparjeni na take načine! — Umeje se, da tako „mazanje“ so uvedli listi trgovci, ki Slovence kaj radi s „seavi“ pitajo!

Italijanska kultura v Gorici. — Komaj bi bilo, da bi človek brezovo mello v gnojnicu pomohl, da bi dostojno označil naj-novejše pojave italijanske kulture v Gorici!

V nedeljo 19. t. m. ob osmi uri 55 minut zvečer je došlo na poti od gledališča proti mestnemu vrtu 20 do 30 „gospodov“ do Sudovega hotela. Tam se ustavijo, za kratke trenutke in jeden iz med te veleno-obražene „gospode“ je opravil obkrožen od svojih somišljenikov na pragu hotela Suda ob na stečaj odprtih veznihi vratih svojo veliko potrebo!! Svetilo je temu slovenscu opravi luč dvoje avervijih svetilnic nad hotelovim vhom in tri mestne plinove luči v najbližnji okolici. Po dovršenem italijanskem opravilu se je „gospoda“ mirno razšla, ker žalibog ni bilo dovolj krepkih pestij na licu mesta. — Gospodar hotela, g. Suda, je Slovan in pristals slovenske stranke v Gorici, in ne prikriva nikdar in nikjer svojega mišljenja, zavoljo tega se ga ogiba laška „gospoda“ in ga časti na opisani način. Dolžnost naša je — Slovenci — da se ga mi tesneje oprimo!

Priporočamo rojakom tudi peka Draščka na Kornu, peka Gerbeca in krojaškega mojstra Čufra v ulici sv. Antona, katerim so zamazali napise naši prijatelji. Zamazani napisi so najboljša priča, da so dotični obrtniki naši ljudje. — Svoji k svojim!

Razdelitev opravil pri c. kr. okrajne sodišče v Gorico za leto 1898. — Ljudje božji! Čitajte pazljivo se jednokrat in čudite se prekrasni slovensčini! To ne more biti več pomola, ker ima c. kr. sodišče slovenske zmožnih uradnikov dovolj, to je udarec s pestjo v obraz vsem Slovincem, ki imajo posla s tem c. kr. sodiščem za čisto slovenski okraj goriki. Le še dražite! Eui nam blagijo naše slovenske napise nad prodajalnici, drugi zopet s tiskom — z uradnimi, javnosti namenjenimi okrožnicami — varijo jezik tako, da bi tega noben neuk rovtarski hlapčon ne zadel! —

Director Julius Laurence, mož z slovenskim imenom, ki sedaj izdaja v spomin 50-letnice našega cesarja epohalno delo „Die Monarchie“ na Dunaju, se je počutil poklicanega izdati „Ein Appell“ v zadnji uri na narode naše monarhijske brez zločka narodnosti in vere!!! Mož prosí za žive in mrtve, da bi se vendar za časa 50-letnice našega cesarja umirili vsi narodi avstrijski. Vprašali bi tega gospoda direktorja Laurencea, kako da se drzne on, biti v lice slovenskemu narodu, da smo cesarju nehalni otroci! Vi, direktor Laurence! Prihranite svoj podluk zase! Nas Slovence ste zadnje porinili v Vaš „appel“. Z Vašim „appelom“ pojditte mej Nemce in Italijane, Nemcem in Italijanom povejte, kako in kaj — nas pa pustite v miru! Nihče Vam ni dal pravice, da nas Slovence kot nehalneževce mečete v jeden isti koš z Nemci in Italijani!

Na prošnjo ravnateljstva trgovske obrtne zadruge so prevzeli posel pooblaščenca sledeči: g. Pavletič Gotard in g. Ivan Pelicon za Miren, gg. Kos Simon in Andrej Jelen za Opatjevo, Blažko Alfonz in Poniz Ambroz za Ribenberk, Budin Jožef in Anton Pintar za Pevmo, Mlekuž Anton in Savli Peter za Čepovan, Pečenko Fran in Sorč Alojzij za Bovec, Vertovec Andrej za Tolmin, Kašča Franc za Grahovo ob Bači, Baji Ignacij za Baluje.

Isti vrše vsled pooblastila nastopna opravila ravnateljstva: 1) sprejemajo začasno nove člane in prijave za predlume, 2) posredujejo pri sprejemanju branilnih vlog s tem, da oddajajo položnikom pošto položne liste, 3) posredujejo pri vračanju posojil in predlume in 4) sprejemajo na deležne knjižice, ki so odkazane na nju ime, deležne vloge, dopolnilne prispevke, zamudne obresti, vpravne prispevke in pristojbine.

Nič voščil! — Mnogi ljudje potrošijo ob novem letu veliko denarja za pisma — voščila! Čemu ta potrata? Pa še glavo si

naj omenjam le nekatere. Prvo je spregovoril g. dvorni svetnik Šuklje nekako tako-le: Pokojnik, čegar slavje se ne ocoj obhaja, bil mi je najboljši prijatelj izza mladostnih let pa do svoje prežgodnje smrti. Bila sva vedno jedno misel, jednih nazorov, zlasti v politiki. Burne dneve smo imeli poslednje dni v zbornici. Počenjanje nacionalcev, pa tudi ostalih levčarjev je bilo nedostojno omikane družbe. Ti ljudje vojnotejo krut boj, ne radi jezikovnih naredb, njim se gro za prevlado. Že stari zgodopisec menih Widukind nam nepristranski poroča, da Germanom se gre le za oblast, dočim je stremljenje Slovanov posvečeno slobodi. In od tedaj se neso razmere nič spremenile, Nemci besne v znamenju sile, mi Slovani v znamenju slobode. Naše ravnanje je pravo. Da, za slobodo se hočemo boriti, boriti dostojno in s dovoljenimi sredstvi, in pobeda mora biti naša. Z velikim navdušenjem je bila vsprejeta ta napitnica. — Zupanu ljubljanskemu, g. Ivanu Hribarju se je napilo glode zadnjega sklepa ljubljanskega občinskega sveta, da se protestuje proti počenjanju opozicije in izreka zaupanje predsedstvu zbornice. G. Hribar se je zahvalil na napitnici, izrazil svojo radost, da more biti nocoj mej akademsko mladino, navduševal navzoče in jih bodril, naj priredé o velikih političnih visokošolski shod, povabijo nanj zastopnike slovenskih akademikov in

treba razbijati, komu vse treba voščiti in tudi — kakó!

V novešem času pa je prišlo v navado, da se ljudje odkupujejo s tem, da darujejo v kak dobrotni namen primerno svoto. — Rodoljub, odkupite se tudi vi, in sicer letos v korist — „Solskemu domu“.

Goriška tiskarna A. Gabrček se odkupi prva; z ozirom na mnoge izredne stroške v letu 1897. pa daruje letos le te-le svote: „Solskemu domu“ izplača 100 gld., „Družbi sv. Cirila in Metoda v Istri“ za otroški vrt ali solo v Malem Sela 50 gld., podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju 5 gld., v Gradcu 5 gld.

Prošimo prispevke in imena onih, ki se odkupijo, do prihodnjega četrtka, da jih naznanim v zadnji številki tega leta.

Radodarni doneski za „Slogine“ zavode je sprejelo upravnništvo: Andrej Jakl iz Rupe 2 gld. — Kaplan Franc Rudež iz Renčah 1 gld. — Vikar Andrej Znidarčič iz Gradnje 2 gld. (gld. 120 za „Božičnico“). Dr. Al. Franko 5 gld. za „Božičnico“. — (Prejel Val. Kanceler: Ivan Lehen, kurat na Ljubljani, „da se odkupi božičnim in novoletnim voščilom“, 5 gld. — Avrelja in Olga Kovarčič, nabrali v veseli družbi tolminskih, žiginskih in mostarskih lovcev in kibicev pri Zmčni na Moči 32 gld.

— Za „Solski dom“ nabrali 4 gld. 35 kr. pri zajeji večerji v M. Faganelovi krevni v Mirnu. — Konjeda Olga iz Plavij, nabrala med veselimi volitci 8 gld. 10 kr. pri volitvi novega deskanskega starasinstva 15. t. m.

— Za „Božičnico“ „Slogin“ zavodov: Engelbert Šasteršič 83 metrov lepega in dobrega blaga za obleke. — Usnjatega blaga pa: Drufcovka Anton v Mirnu, Drufcovka Ivan v Gorici, Faganel Miha v Mirnu. — Dr. Ant. Gregorčič 10 gld. — Gospa Mercina Terezija 150. — Toroš Franc, velepos. iz Meane 5 gld. — Predat dr. Filip, vodja v Rudolfinu 5 gld. — Kožarka Josip, dekan 2 gld. — Čški in moravski duhovni v tukajšnjem Rudolfinu 8 gld. — gospa Trampuz v Gosposki ulici obilo kolačev, in Gril Jakob v ulici sv. Klare 149 kolačev. — Prelepa hvala, Bog povrni! — Gospa Marija Primožič 5 gld. — Preč. gosp. vikar Karol Cigon na Vojsčici 16 krasno vezanih molitvenikov za učence „Slogin“ zavodov.

Za „Božičnico“ otroškega vrta v Pevmi so darovali: Gospa Katarina Kodermač, posestnica pri mostu 1 gld. — Ant. Konjane, kupec s sadjem pri mostu 50 kr. — Jakob Mikuluz, trgovec z lesom v Slavji 2 gld. — Ant. Pintar, velepos. v Pevmi 3 gld. — Ant. Gravnar, velepos. na Brdih gld. 150. — Jožef Klanjšček, velepos. v Oslavji 1 gld. — Jožef Primožič, pos. v Oslavji 20 kr. — Gospa baronica Anadija Truffenbach 1 gld. — Preč. gosp. Ant. Bulin, kurat v Pevmi 3 gld. 50 kr. — Marija Jug, trgovka pri mostu 40 sladkih smolk za drevesce. — J. Kopac, svečar, en košek kolačev, 40 lepih svečic za drevesce. — Gospe baronica Antonija, A. Truffenbach-Tömmel 3 gld. — Gospa Marija Primožič 5 gld.

Za „Božičnico“ otroških zabavišč so darovali raznega blaga: Gospa grofinja Attems Matilda 50 metrov blaga za zimske obleke. — Ivan in Anton Drufcovka usnja za 24 parov čevljev. — Kristina Lokar, jedno kožo za obuvale. — Del Piero mnogo blaga za zimske obleke. — Potatky mnogo parov nogovice, rokovic, zaplestine, tobie itd. — Mose več metrov bombazevine za dekle. — Resen več metrov bombazevine za dekle. — Steiner 6 volnenih jopic. — Oblasček nekaj parov nogovice, rokovic itd. — Gospa bar. Teuffenbach iz Pevme je splela in darovala 13 volnenih jopic, 16 parov nogovice, 10 parov zaplestine. — Gospa Sedil splela 9 parov nogovice. — Gospod Trampuz v Gospi. ulici daroval 40 kolačev za „Božičnico“ v Pevmi. — V denarju: Franc Novič 1 gld. — Dobrotnik 1 gld. — Rodbina Bizjakova 1 gld. — Josipina Pavletič iz Gabrji 50 kr. — Alojzija Faganel iz Mirna 1 gld. — Presrečna zalvala vsem blagim dobrotnicam in dobrotnikom. Odhor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Gorici.

Za vlogo Javoršek: S. R. 70 kr. — Dr. K. Triller v Tolminu 2 gld. — N. N. 50 kr.

Zahvala ženske podružnice sv. C. m. M. v zadnji številki „Soče“ bila je po

tako delujejo za slovensko vzajemnost. Omenjam naj še prelepe napitnice dr. Murka. Glasila se je tako: Z veseljem zahajam mej našo akademsko mladež. Rad to storim kot nekdanji „Slovenijan“, kot učitelj na vseučilišču, rad tudi kot predsednik slovenskega pevskega društva, katerega steblo so baš slovenski dijaki. Iz teh vzrokov sem dospel tudi na to prelepo blavje, ki ga obhaja „Slovenija“ svojemu bistvenemu članu, Janku Krskniku na čast. Pokojnik je velikega pomena v našem slovstvu. Dočim je Jurčič opisaval samo nižje sloje, žel je Krsknik dalje in uvedel v naše romane salon in ženske iz boljših stanov. Sploh opažamo pri njem mimo tega, kar je bilo pred njim, velik, sistematičen napredek. Sistematično naj napreduje tudi slovenski visokošolce. Ne oklepa naj se tesno samo vseučilišča, to ma ne more vsega podati; navaditi se mora društvenega, socialnega življenja, in baš v to mu nudi „Slovenija“ prilike dovolj. Posebno pa se pečaj slovenski dijaki s slovenskimi jeziki in njihovim slovstvom. Pred tridesetimi in štiridesetimi leti je bilo v tem pogledu na boljem, slovenski visokošolci so se marljivo učili jezikov drugih Slovanov. Tako bodi i danes. Oklepajo naj se slovenski dijaki vzlasti Čehov; učé naj se poljski in spoznati bodo ta narod v drugačni, ugodnejši luči, kakor ga spoznavajo iz nemških časopisov. Naš akademik druží se

neljubi pomoli v enem oziru nepopolna. Treba ji dodati, da je besedilo govora k živim podobam na podlagi Dr. Skelove izvirne pčvsti priredil g. g. bogoslovce C. Vuga, kateremu se za blago uslugo pristočno zahvaluje Načelnštvo.

Iz Sv. Petra na Krasu piše „Edinost“: Tu imamo od 1. decembra t. l. c. kr. pošti in brzojavni urad. Od kar vodi ta urad g. Ferdo Kariž, c. kr. poštni kontrolor, je zavalad na naši pošti uzoren red. Notranji prostori pošte so predelani in prometu prilagojeni, poštne pečati in napisi nad vrati so dvojezični, t. j. nemško-slovenski, in gospodje uradniki, ki so jako uljudni in postrežljivi, občejuje z vsako stranko v islem jeziku, v katerem jih je nagovorila stranka. Posebna ugodnost pa je na naši pošti, da morele opraviti svoj posel ob vsaki uri ter dobiti pisma tudi po noči ob prihodu slehernega vlaka, kar je velike važnosti za potujoče občinstvo.

S Ponikev na Tolminkem dne 19. grudnia 1897. Nepricakovano je nam bila došla vest dne 8. t. m., da bo v kratkem premešen naš dušni pastir. In res, dne 16. grudnia je že zapustil Ponikev. Na zadnje nedeljo pred svojim odhodom t. j. dne 12. grudnia se je poslovl od nas ganljivo besedami. Ponikeveci smo mu hvaložni za ves trud, ki ga je imel z nami. Osobito smo mu hvaložni za trud, ki ga je imel z oblepavo naše cerkve, kar se mu je tudi posrečilo, da je sedaj naša cerkev izvanredno krasna, kakor se jo more zahtevati v naših okolicih. — Uverjen naj bo toraj naš bivši dušni pastir, prečastili gospod Josip Shejbal, Kalski kurat, da ga ohranimo Ponikeveci v hvalčnem spominu!

Iz Cerknega smo prejeli zasebno pismo, ki se jako lepo izraža o delovanju tamosnje gospodarske zadruge. Pohvalno omenja tudi dva poučna shoda, katere je priredila zadruga 10. okt. in 15. nov., ki sta dokazala, da se tamosnji kmetje jako zanimajo za gospodarski napredek. — Sledajno pa smo videli tudi izborni izdelek masla tamosnje mlekarice. S takim maslom lahko tekmujejo vsemu svetu. — Vidi se, da je napočila na Cerkljanskem v gospodarskem oziru nova doba. Čist tamosnjim rodoljubom, ki volijo ljudstvo po poti napredka!

Javna zahvala. — Odhor brv. društva „Prosvjeta“ na Dunaju se zahvaljuje tem-le upravnštvom časopisov, katere so mu posiljala brezplačno časnike: „Hrvaško pravo“, „Hrvaška domovina“, „Narodne Novine“, „Posavska Hrvatska“, „Hrvaški Radnik“, „Hrvaški Radnički Glas“, „Katoliška Dalmacija“, „Naša Slova“, „Ribarsko-Lovacki Vjestnik“, „Trgovsko-obrtni svet“, „Soč.“, „Sarajevski List“ in „Die Draut“. Zahvaljuje se, se pripravijo novice za priponke.

Listnica uredništva. — Gosp. dop. iz Sprnice: Preosobno, dopisov o takih preprih ne sprejemamo.

Vinogradnikom v poduk!

Za nikogar pač ne velja bolj izrek, da zahteva vsak letni čas svoje dolžnosti, kakor za poljedelca, in lasti, ki se ne drži tega načela, trpi gotovo škodo prej ali slej. Čelo zima, ta kruti čas, ne dopušča nat počitka, in ena izmed mnogih zadev tega časa se glasi: Ako hočete imeti svoj vinograd v dobrem stanju, ako želite bogate letine, glej, da pravčasno storis vse, kar terja vinograd od te. Uverjen je gotovo vsak vinogradnik, da je skropjenje trt z raztopino bakrene galice neobhodno potrebno, in oni, ki ni tega dovolj storili, ali celo opustili, naj skribo, da zamujeno popravi. — Omenjam danes to le zato, ker meni c. kr. knet. družba v kratkem spel sprejemati naročila za bakreno galico. Gas narobe sicer potee se le koncem meseca sušca (marec), pripravam pa, da bi se naročile oglašil kolikor mogoče hitro.

C. kr. knet. družba oddaja bakreno galico brez vsakega dobička, po ceni, po kateri jo dobi ona sama.

Cena bo določena sredi meseca prosinca (januvarija) — sedaj se vrše se le pogajanja — le toliko bolj rečeno, da bode taista najbrž nižja od lanskega leta. Prelečno leto je veljal met. slot (kvintal) bakrene galice 23 gld. 75 kr.

Sicer naj bodo uverjeni cenjeni odjemalci, da se bode potrdila c. kr. knetiška družba preskribeli popuščem dobro blago, po kolikor mogoče nižje ceni. Zatorej naj ne zamudi niko ugodne prilike, ter naj se javi pravčasno za naročbo.

torej s slovenskimi svojimi tovariši, pohajaj, če možno, vseučilišča v Pragi in Lvovu. Nas Slovencev je malo, približevati se ob to treba našim bratom Slovanom, onde iskati pomoči in opore v narodnega obstanka hudih bojih. V tem smislu torej deluj slovenski akademik „Slovenijan“. Potem izide kmalu iz „Slovenije“ mnogo pravih narodnih mož, kakor jih je vže izšlo. V ta namen Bog živi „Slovenio!“ Frenetično odobravnje je vzbudila mej navzočimi ta krasna napitnica. — Preden se je zaključil zabavni del, odposlala se je brzojavka Krsknikovi obitelji na Brdo.

Tako je lepo minul ta večer. V pozni noči se je razšla družba dobre volje in zadovoljna. Izvestno je pa vzbudilo to v resnici ljubko, famijliarno slavje v prisotnih akademikih tudi novih mislij, novih idej in dobrih sklepov. In te misli in te ideje naj postanejo meso in kri, ti sklepi naj se izpolnijo — v blagor našega naroda, ki tako kruto potrebuje pravih, značajnih, neomahljivih delavcev na vseh poljih.

Konečno gre le še čestitati društvu „Sloveniji“ na tem večeru. Trud posameznih članov ni bil zastoj. Krsknikovo slavje se je vrlo sponeslo, na čast velikemu pokojniku in tudi na čast — „Sloveniji“. Da bi se skoro zbrali dunajski Slovenci pri jednakek večeru.

Dunaj, 7. grudnia 1897. V.

Opozarjam, da je veliko poljedelcev narodelo bakrene galice pretečno leto tudi pri mroditeljih (trogistih), ki je seveda ne morejo oddajati po iste ceni kakor e. k. i. net. družba. Ta je minolo leto preskrbelo s 10.000 kg. pri mroditeljih pa se je nakupilo okoli 50.000 kg. Dalje bi bilo v korist slehernega poljedelca, ko bi občine ali razne družbe same sprejemale predplačila, ter potem skupno naročile pri e. k. kmet. družbi, s čimer bi se pridostilo veliko tesa. Naročila vsota znaša za vsak met. stol. 5 gl. Pri naročbi se mora torej plačati naprej za vsak met. stol. 5 gl. ostanek pa je treba poravnati pri sprejemu naročenega blaga.

Omenjam nadalje, da sprejema e. k. kmet. družba ob enem z naročili bakrene galice, tudi naročbo za žveplo. Kako velike važnosti da je ta proizvod za vinogradnike, ter, da je edino sredstvo zoper grozdno plesnobo, je obče znano. Ni mi treba torej obširneje o tem pisati. Vsak, komur je delala ta bolezen preglavice, zna soditi o tem. Cena žvepla za prihodnje leto ni še znana; določena bodo istočasno s ceno bakrene galice. Minolo leto je veljal met. stol. 7 gl. 60 kr. Za vsakih 50 kg. pa je treba naprej plačati 1 gl.

Radi velike važnosti opominjam, da ni vsako žveplo, koje se dobi v kupitju povsem dobro za izgonjenje grozdne plesnobe. Z večje je taisto ali nečisto, ali, kar je najčesteje preznato, e. k. kmet. družba, ki dobi veliko ponudb tudi za žveplo, izroči vse vzorce lukazjenim e. k. kmet. poskuševališču v preiskavo, ter ji je mogoče na podlagi tih preiskovanj izbrati in naročiti najboljšo vrsto.

Slednje naroča e. k. kmet. družba tudi sesalke (pumpke) za uničevanje črnih pik (Schwarzer Brenner). Obče je znano, da mora, kadar hoče popolnoma odpraviti to bolezen, skropiti tle z 10 odst. (10%) raztopino žveplene kisline, in, da le oni doseže ugoden uspeh, ki to pravilno stori. Zato se e. k. kmet. družba smatra dolžnim, naročiti v to svrhu napravljene sesalke. Cena takej je 25 gl. kteri znesek se mora takej pri naročbi plačati.

Obvestili so nas od raznih strani o ugodnem uspehu drevesne smole, ktero smo priporočili v dopisu „Primorsk“ od dne 21. oktobra st. 21. zoper gosencjo zemljemerko. Uveljavilo se je mnogo metuljev, s čimer se je odvnela vsaj deloma preteča nevarnost. Toda zatiranje po malem, zaibog ne primore k popolnemu uničenju, le radikalno iztrebljenje ugodni jih do dela. Priporočilo bi bilo, ko bi se sadjarjeji združili in skupno naročili te drevesne smole. Dobi se v tovarni za „kolovozno mas“ v Trzinu, ter se razpošilja po povzetju zneska, ali pa, da se naprej plača. Posilja se v promet v zavojih, ali pa v skatljah po 5 kg. ali 2 kg. Ako je v zavojih, velja met. stol. 8 gl. v skatljah pa 9 gl. Posiljatev v skatljah je prikladnej, ker je pri skupnih naročbah razdelitev lažja, dostavlja moram še, da se vsi ugodnobljenec gosencje zemljemerke lahko še do sredi prošnja z najljepšim uspehom. A ker je tem boljše, da da se to čim prej opravi, treba je nemudoma prirediti.

Radosno pozdravljamo vest, da opuščajo polagoma naseljeni v ravni stari način trtnih nasadov (titar) ter prično sedaj s praviimi nasadi vinogradov. O koristih dobro urejenih vinogradov je zadostno znano. V kratkem bode le omenjeno: Največje zlo mešanih nasadov je, da se težje v okoli pride raznim trtnim boleznim, kakor peronospori, grozdni plesnobi, črnim pikam i. t. d., ker ovirajo drugi nasadi uspešno ugonobljenje boleznih. Tudi pri oranju njiv se večkrat povzroči škoda trtnim koreninam. Znano je, da so domače trtne vrste — kakor Korvin, Refask i. t. d. — zbog raznih prej omenjenih boleznih tako oslabiljene, da ne morejo nikakor več zadovoljiti vinorejca. V mesečnih nasadih znaša letošnja letina jedva desetino od normalnih. Korvin sploh ni za naše podnebje, ker nedozori popolnoma. Zatozar na se ga opusti pri novih nasadih, ter nadomesti z modro frankijo.

Z velikim uspehom uporabljajo se sedaj Sackov plug pri okopavanju (rigoliraju) vinogradov. On zrahlja namreč zemljo 50 — 60 cm. na globoko, ter deluje hitro in gotovo.

Dobi se ga na Dunaju (Praterstrasse 70) in velja 100 gl.

Nekateri velposestniki naše dežele delajo uže s tem plugom s prav povoljnim uspehom. Tako obdelovanje je za vsako njivo (campo) za 30 gl. ceneje kot navadno okopavanje, in z lastno živino, seveda, še ceneje.

Obzlatovati je edino le, da je cena plugu za naše razmere nekoliko visoka. Ker se je pa z mnogimi poskusi dokazalo, da se troški hitro pokrijejo, bilo bi dobro, da si ga kje omisli. Sicer se jih zamore več združiti v naročbo enega pluga, da se olajša nakup, in na ta način plača vsak primeroma le mali znesek, za veliko korist, koje ima od njega. Mislim pa, da bi ne bilo brezupno, ko bi se naprosila ali vinorejska družba v Pevni, ali pa e. k. kmet. družba, da bi nakupila tak plug, ter ga posojevala rešoma poljedelcem.

Želi li kdo natančnejši pojasniti glede omenjenega pluga, dobi lahko taista pri e. k. kmet. družbi. — Da se je sploh pričelo z novimi nasadi vinogradov — bih pa način nasajanja kakoršenkoli — znati uže velik napredek, in moramo to vest le z veseljem pozdraviti. Konečno pristavim le iskreno željo, da bi mnogi sledili čim prej lepemu vzgledu posameznikov, ter, da bi njih delo dical najslajnejši uspeh.

Dr. P.

Ostala Slovenija.

Trst. — Na javnem mnogobrojno obiskovanem shodu v Skednja dne 12. t. m. so zahtevali zbrani voliti ponovno, da se da trški okoli posebu okrajno glavarstvo.

Na naslov magistrata deželnega stolnega mesta Ljubljane. — Rekel bi,

da je nemogoče in vendar je mogoče in resnično, da občinski uradni organi v slovenski Ljubljani le preveč, nemškutarijo. Dobili smo v roke: „Certificat vom gefertigten Gemeindevorstande wird hienit bestätigt, dass die vom Herrn Johann Buzzolini an Herrn..... in Görz übersendeten Salami vom gesunden Schweinefleisch stammen und dass hierorts keine Seuchenkrankheit herrscht. Laibach am..... 1897“. Podpis nerazločen. V levem kotu spodaj je čitali se „Narodna Tiskarna“ in Laibach. Uradni pečat je slovenski: „Mestna klavnic Ljubljanska“. V Trstu na magistratu Slovenec slovenski govorec niti davkov plačati ne more, ker je uradništvo tako, v Gorici na magistratu najmanjšega pisma ne spišejo slovenski in uradnjeta tržaki in gorški magistrat povsod in v vseh zadevah izključno in brezobzirno le italijanski. Menda ni potrebe ljubljanski gospodi povameznim slučajev iz Trsta in Gorice navajati, da je prejšnjemu o istinitosti primorskih odnosajev. — Zakaj je treba nemškega certifikata iz Ljubljane do Gorice? Ali to zahteva Loh Johann Buzzolini? Predpisuje li on nemške certifikate? Sicer pa je obče znano, da ljubljanska klavnic tudi druge dvojezično tiskane certifikate za izvoz mesa iz Ljubljane izdajala le v nemškem jeziku, in če je tudi meso namenjeno v Medvode, Loko, Kranj, Ljiljo itd.

Jugoslovanska socialno-demokratska stranka je sklicala letos svoj drugi strankarski shod na sveti dan ob 8. uri zjutraj v hotelu „pri Matiji“ v Ljubljani. Do sedaj je bilo pri nas Slovenih navada, da smo ta dan praznovali. Nismo zagrizeni klerikali, ali vendar si ne moremo, kaj, da kot katoliški Slovenci protestujemo odločno zoper to, da bi se sveti dan porabljal v strankarske shode in se ob času, ko se v vseh cerkvah širom slovenske domovine služi svečano božje opravilo!!

Peresa v prid „učiteljskemu konviktu“ izda trgovec gosp. Jos. Petric v Ljubljani. Peresa bode dvojne vrste; preve vrste bode imela obliko sedanjih klapskih peres. Peresa I. vrste bode stala 85, druge pa 40 nov. skatljica. Skatljica v narodnih trobojnih barvah na pokrovu napis: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Peresa izdajo v januarju 1898. I. Slovenski trgovci širom Goriske: Svoji k svojim!!

O razmerah v Ljubljani piše „Slovenski List“: Boj za pravo to na Kranjskem je obrudil te le greneke sadove: „Slovensko društvo“ spi že več let „Katoliško pol. društvo“ pesa. V „Narodnem domu“ v Ljubljani ni življenja; na zadnji koncert v „Narodni dom“ je prišlo le toliko ljudi, kolikor tisoč jih šteje Ljubljana, namreč 32. V lepem gledališču so lože za slovenske predstave neoddane in se sploh kažejo sumljiva znamenja. Nase slovensko hira tako brzo, da zmagaj časniki in pratik ne zagleda belega dne skoro nobena knjiga. Družba sv. Mohorja in družba sv. Cirila in Metoda nazadnja, o gosposkarskih društvih ki bi bila delavna in bi ne imela v ozadju strankarstva, ni niti govoriti, jedino pri — sporih in delom i pri pevskih društvih se še najdejo Slovenci, kakor bi se hoteli s sportom in petjem izotiti v nevolji in olajšati si pekoče gorje srca. In trgovina? V malo mesecih smo dobili v Ljubljani okoli 10 novih nemških prodajalnic, v katere hodijo kupovat Slovenci, ker jih „Sl. Narod“ in „Slovenec“ priporočata z inserati. Kam jadramo?!

Dostavek. — Mnogi ljubljanski trgovci so uprav nesramno predrzni! Neki Heinrich Kendra na Stalnem trgu je napravil tudi po potresu po celi! si velike samonemške napise; znamenje, da moč prezira Slovence — in vendar priobčije v Ljublj. listih ogromne oglase, kar je zopet znamenje, da mu diše slovenski groši. — Od takih ljudi ne sprejemajo oglasov goriski slov. listi. Menimo, da bi bilo najbolje, ako bi se tudi v Lj. stopilo malec na rep takim nemškutarijem!

Celjska mestna policija dobi pruske pikethaube. Ker rezevi ne morejo priti takoj pod pruski komando, stavijo si prusko pokrivalo na glavo. Naše čake jim smrdi.

Iz celjskega nemškega kazina so izstopili vsi častniki ondolne posadke.

Zveza slovenskih posojilnic bode imela 29. t. m. občni zbor v prostorih posojilnice v Celju.

„Südmärk“. — Pod naslovom „kako se Spodnji Stajer pripravlja za Pruse“ piše „Slovenski Gospodar“ o „Südmärk“:

„Südmärk“ je osnovana leta 1889. Posebni namen mu je, v gosposkarskem oziru popustiti Stajersko, Kranjsko in Korosko. Kaj pa je s Primorskim in Trstom? utegne čitatelj prazati, saj ju Prusi tudi hočejo imeti? Stvar je taka. Ali je po sklenitvi zveze med Avstrijo in Nemčijo Bismark jel uvidevati, da se Primorsko s Trstom ponemčiti ne da, ker tukaj ni skoro nič Nemcev, in je vsled tega to zemljo „zacasno“ prepustil Lahom, ali pa je Lahe same jelo skrbeti, ko so videli, da njih Nemci to zemljo hočejo pred nosom vzeti; naj je, kakor hoče, ali gotovo je, da so leta 1883. tudi Lahe sklenili z Avstrijo zvezo pod istim pogojem, kakor Nemci, namreč s tem, da vodijo več ali manj na Primorskem in v Trstu notranje stvari oni. Bismark, oziroma Nemčija pa te zemlje nikakor ne misli Lahom pustiti, kajli Nemčija se „mora“ raztezati do Trsta, ker bi to-le mesto ji naj bilo za žadranos morje tistega pomena, kakoršnega je za Severno Hamburg. To imajo Nemci v svojem političnem katohizmu. Kako pa Lahe pridobiti, da Nemčiji Primorsko s Trstom prepuste? Z mečem bi seveda slo, ali boljše je, če ga ni treba, vzlasti, če ima Francoze za lrlilom. Premeteni Bismark pozna slabosti človeške dobro, in tudi srčne želje Lahov; on dobro ve, da bi oholi Lahe kaj radi imeli kolonije, to so zemljišča v drugem svetlu, vzlasti v Afriki, kjer jih je dandanes še jedino mogoče pridobiti. Čitatelji se še gotovo spominjajo

napornega boja Lahov z Abesinci v Afriki, katere bi si bili radi podvigli. In res, ko je bila naša zveza z Lahi sklenjena, od tega trenotka je bil Bismark na vse kriplice po Afriki loviti zemljišča; sreča mu je bila mila, in kmalu je nagrabil toliko, da mu je bilo upati, da bode za ta svet takrat, ko se bodo Nemčiji jelo uresničevati njene želje, Lahe tedi prepustili Primorsko s Trstom; tej zahtevi se upirali, bodo si pa Lahe, ki se bajonotno hudo bojijo, dobro premislili. Z to se torej „Südmärk“, ki se je osnovala po sklenitvi naše zveze z Italijo, za Primorsko s Trstom ne briga.

Natčelnik glavnega vodstva Südmärke znani prusak in poslanec dr. Hofmann-Wellenhof, je rekel med drugim: „Slovanom bodedmo pokazati, da se močno molijo, kadar v svoji blaznosti trdijo, da sta zemlja na južni strani Drave in tudi Spod. Stajer (to je torej slovenska Koroska, Kranjska in slovenska Stajerska) njihova. Število tistih, katerim se oči odpirajo, je od leta do leta večje. Mi ne delujemo za stranko, ki živi od danes do jutri, ampak za ves ljubljani nemški narod“. Jasno dovolj: „Südmärk“ torej dela na to, da postane Spodnji Stajer, slovenska Koroska in Kranjska del združene Velike Nemčije.

Priznati moramo, da „Südmärk“ v to svrhu vro deluje. Poročilo pravi, da je tudi preteklo leto zvesto prežala na slovenske kmetije ter je Nemcem spravljala v roke, da je pridno skrbela, da so v slovenskih krajih se naseljevali nemški obrtniki, pruski zdravniki, odvratniki, koncipienti, inženjerji, geometri i. dr., da je v slovenske kraje marljivo pošiljala nemške delavce, pomagaje in učence, in da je v to svrhu vodstvo i. dajalo tedenske zaznamke oglasil in priporočil. Izposlila je „Südmärk“ poselnikom 1560 gl., obrtnikom in trgovcem 3070 gl., in sicer na priporočilo krajne podružnice, to se pravi, dobil je denar le tak, ki je že vrst nemčur, ali tak, ki se je z njim dal v prusko mrežo vloviti. Podpisale so se nemške posojilnice, nemška društva, kakor „Deutsches Vereinshaus“ na Pljuju z 200 gl., godbeno društvo ravno tam s 50 gl., in pruske knjižnice za ljudstvo; tudi na sole se je razlival blagoslov „Südmärk“; tako se je dalo neki občni na Spodnjem Stajerskem za stavbo sole 500, drugi 300 gl., gotovo pa le na posodo in se to proti temu, da se bode na dotanih solah pravevalo; tudi je nekoliko „pridnih“ učiteljev in „vrlih“ učiteljsnikov dobilo podpore, ravno tako dijaška kuhinja za Nemce v Mariboru; otroškima vrteoma v Velenju in Sostanju, ki ju „Silverheim“ ne more več vzdrževati, poslalo se je po 300 in 100 gl.; deci po otroških vrteh in solah so se kupili božični darovi in darovale knjige; komencu so se po segi starih Nemcev o Janzevem prirejal kresovi, okrog katerih se je govorilo, pevalo in pivalo na zdravje Nemčije.

Vsi dohodki leta 1896, so brez darn mariborske hranilnice znašali 30.225 gl., troški pa 29.581 gl. 35 kr. Podružnice je bilo 109, udov 11.000.

Dragi Slovenci če si hočemo življenje ohraniti, moramo se povsod tam braniti, kjer nas napadajo. Kakor je bila treba, da smo si zoper „Silverheim“ ustvarili solsko družbo sv. Cirila in Metoda, ravno tako je treba, da si osnujemo društvo zoper „Südmärk“. Ne odlagajmo! V koliko škodo nam je že bila naša lalikonisnost! Kako skrbjen je Nemec vkljub svoji moči! Če mi, ki nas je mnogo manj, in ki nas vlada zatira, ne bodedmo skrbnejši od njega, mora nas biti konec. Res je, da novo društvo zopet stane denar, ki ga je pri nas itak tako malokdaj videli, ali ne pomagaj; vidimo, da živimo v nenavadno hudi dobi, ki tirja od nas največjih žrtv, ki jih človek sploh more primate. Sicer pa trtujemo, zase. Če se obratimo, pršli bode boljše časi, in opomogli si bodedmo zopet. Če pa ne storimo, kolikor moremo, čaka nas robstvo. Torej nemudoma na delo!

Nemški listi na Korozkem so napovedali bojot českmu pivu in zahtevajo, da koroski Nemci pijejo le nemška piva. Kaj pa mi Slovenci? Pijemo nemško čobodo in molčimo, ker slovenske pivovarne niti na Kranjskem ni. V Ljubljani se je sicer nekaj govorilo o ustanovitvi slovenske pivovarne, pa je menda zaspala.

Razgled po slovenskem svetu.

Hrvaška. — Pisali smo že v „Soči“ o groznih nasilstvih hrvaških vladnih organov prigodom zadnjih dovoljnih volitev v hrvaški „sabor“. O teh nasilstvih se je v dosedanjih sejah govorilo v „saboru“ in hrvaška opozicija z vsa vstrajnostjo odkriva rane, katere seče vlada na hrvaškem narodu. Seje so burne. Opozicija razvija večino, tako imenovano „narodno“, v resnici pa madjarsko stranko, da je od Madjarov plačana. V seji 14. t. m. je večina stavila predlog, da se izključi opozicijski poslanec dr. Potočnjak, ker se je bil izrazil, da ban Khuen-Hedervary nima čuta pravosti, sicer bi ne bil več ban. — Dr. Potočnjak je koj hitro odgovoril: „Da, jaz sem to rekel, in ponavljam zopet, da on sramoti b. n. si sedez, vi pa to delate po inspiraciji hinaveca in metralno propalega človeka, ki vas že celih 14 let podpihuje, ki je osiromasil naš narod, inteligencijo pa denoralizoval“. — V „saboru“ je nastal vsied Potočnjakove izjave silen krik in vik, tako da je predsednik sejo zaključil. — V seji dne 15. t. m. pa je izključila madjarska večina dra Potočnjaka kar za 70 sej. To je jedna iz obilice prežalostnih slik iz sosednje nam Hrvaške!

Tiskovna pravda. Skoraj mesec dni se je vršila pred zagrebško sodnijo obravnava proti uredniku „Obzora“, Pasariću, in proti uredniku „Katoliškega lista“, Korenčicu. Tozila sta ju deželna poslana Spevec in Gavranec radi žaljenja časti. „Obzoror“ urednik je obsojen na 4 mesece ječe in na globo 300 gl., pater Korenčic na mesec dni ječe ali na globo 150 gl. — Zalostne razmere.

Česka. — Dr. Fran Rieger, vodja starotceske stranke in veliki česki rodoljub, je praznoval te dni svojo osemdesetletnico. Častila mu je vsa Česka in Staročehom so se pridružili tudi Mladoci.

Berolinski list „Deutsche Zeitung“, in za njim drugi nemški listi, svetujejo Nemcem v rajnu, da ustanove društvo nemških kapitalistov, ki bi kupovalo na Českem česka posestva in tja pošiljalo Nemce — po vzgledu Bismarkovem, ki je na stotine milijonov izdal, da ponemči poznanske Poljake. Solinijo, da se Bismarkova ideja ne posreči nenasiitnim Nemcem.

Praki župan dr. Podlipny je dobil nebroj brzojav in čestilk, v katerih se hvali držanje prazkega mestnega zastopstva prigodom zadnjih izredov. Vse te čestitke so se prečitale v javni seji mestnega starasinstva, ki je v dokaz, da svojemu županu popolnoma zaupa in da bi pokazal v starasinstvu vladajočo neizkajano slogo — sprejelo vse poročila za leto 1898. kar „en block“ brez najmanjše razprave. Brzojavke so dosle celo iz Francije in od ameriških Slovanov.

Česka „Matice šolska“ je živa prica velikanske požrtvovalnosti českega naroda. Začetkom tekočega solskega leta je uzdrževala: 43 ljudskih sol z 115 razredi z 115 učitelji in 6859 učenecv; 42 otroških vrtec z 58 oddelki, z 78 učitelji in 3520 učenecv; 5 srednjih sol z 20 razredi, z 48 učitelji in 962 učenecv; skupaj: 91 sol z 193 razredi, z 242 učitelji in 11341 učenecv. Kdor prebere te številke, bode razumel, zakaj Nemci zahtevajo, da se Česko razdeli. Strah jih je, — „Matice šolska“ podpira pa se mnogo drugih sol in zavodov. — Česko rodoljubje, česka požrtvovalnost nam bode izgled, da ustrajamo na delu, katerega smo se lotili. Konečna zmaga mora biti naša, ker se bojujemo le za svoje pravice. —

Slavna česka žena, ugledna romanopisateljica Zofija Podlipska je umrla 17. t. m. v Pragi. Njena sestra Ivana je slavna pisateljica „Karolina Svetla“, hei njena je soproga pesnika Vrhlickega, sin dr. Pokrop Podlipsky pa poslanec. Pokojnico so pokopali na mestne stroške v Pragi.

Nemadjarjske narodnosti na Ogerkem se ustavljajo nameravanemu pomadjarjenju njihovih krajevnihi imen. Rumuni so sklicali v ta namen shod v Sibinji, a brezobzirna vlada viteškega madjarskega naroda si zna pomagati, da bi svet ne zvedel, da s pomadjarjenjem druge narodnosti niso zadovoljne, je kar jednostavno prepovedala ta shod.

Srbi in Bolgari so si zopet v lasch zavoljo Makedonije. Dočim je vsaj del Slovanov v tostranski državi polovici Avstrije sprevidel, da je naša moč le v slogi, povajlja se srbito sovraštvo med Slovani na jugu. Pravoslavni Srb sovrzni katoliškega Hrvata zavoljo vere, Srb v kraljevini pa Bolgara in Bolgar Srba zavoljo Makedonije. Zdi se pa, da je prepri zavoljo Makedonije le navidezen uzrok sovraštva. Druga pljuja roka mora biti vmes, druga pljuja, razvilju teh dveh slovanskih držav sovražna roka vodi razdor med slovanskima bratoma, da bi imela sama največ koristi iz njega. Slepci morajo biti Srbi, slepci Bolgari, ki sejejo prepri zavoljo Makedonije. Oba naroda imata prežalostno izkušnjo iz bolgarsko-srbske vojne. Prečila sta oba veliko krvi, potrošila veliko milijonov — a niti jeden ni imel koristi od vojne. In ko bi si Srbi in Bolgari danes napovedali vojno zavoljo Makedonije, Makedonije bi gotovo ne dobil ne Srb ne Bolgar, ker je Turčija dovolj močna in ker je Avstrija prebuzila, da bi molela in gledala. Kedar se dva preprata, se tretji smeje in tako bode nedvojbeno tudi na jugu. —

Poljaki v Krakovu, njim ra čeln poljski visokosolci, so priredili birševam ministerekmu predsedniku Badenju splošno razsvetljava mesta s podoknic ter godbo.

Rusija osnuje v kratkem posebno ministerstvo za zdravstvene zadeve. Takega ministerstva nima do sedaj nobena druga država na svetu in vendar trobijo Lahe in Nemci itd. o strašnem ruskem barbarstvu.

Tudi Rusija množi svoje vojaštvo v obmejnih krajih. Ustanovila je 6 novih konjeniških polkov v varšavskem in kijevskem okraju.

Na Francoskem pomnož vojaštvo, tako, da bode štela stalna armada v mirnih časih okroglih 600.000 moč.

Ruski poslanec v Parizu baron Mohrenheim je postal član državnega sveta v Petrogradu; na njegovo mesto pride iz Kopenhagana knez Urusov.

Turčija se oborožuje. Ker je v vojni z Grsko sprevidela, da se njena mornarica nikakor ni mogla meriti niti z majhno Grsko, zato je ukazal sedaj sultan, da se napravijo nove ladje in da se nakupi pri Krupu ladjevni topov. Poplačati misli Turčija te izdatke z vojno odškodnino, katero ji premagana Grska plača.

Mir med Turčijo in Grsko so konečno sklenili in podpisali mirovne pogodbe.

Židov v kraljevini Rumuniji ne marajo v Bukaresta in Galacu so se pred nekaj časom dogodile velike protizidovske rabuke. Izdal se je poziv, naj narod žide pobije, ali jih pa požene iz dežele, ker so Rumunom nevarni. Več tisoč ljudi je napadalo žide, marsikoga ranilo in veliko stevalo tudi najlepši židovskih trgovin razdejalo. — V zbornici poslancev je odgovoril minister zunanjih del, da so žide sami vseli izgrediv krivi, ker so družili Rumune do skrajnosti.

Gouverner na Kretl postane veliki vojvoda črnogorski Petrović Njeguš. Rusija in Francija sta se zjedinihi zanj in ni dvoma, da ga potrdi vse druge vesele. Petrović Njeguš je sedaj črnogorski zunanji minister in predsednik ministerstva. Star je 48 let.

Književnost.

„Povesti“. — Spisal dr. Ivan Tavčar II. zvezek v Ljubljani, založil pisatelj, Cena mehko broširanemu zvezku gl. 1-20 v platno vezanemu gl. 1-50, v finem platnu gl. 2-10, Vsečina: Otok in struga. V Karlovcu. Valovi življenja. In vendar. Ta. Gospod Ciril. Čez osem let. Soror Pia.

„Učiteljski tovariš“, glasilo slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani bo izhajal po novem letu trikrat in sicer 1., 10 in 20. v mesu v povečani obliki; veljal bode 4 gl. za celo leto.

Na Dunaju bode izhajal s početkom 1898. nov list — jugoslovanska revija „Mladost“ v veliki osminki po dvakrat na mesec z umetniško prilogo. Cena listu za četr let 2 gl. — Več najodličnejših slovenskih, hrvaških, srpskih itd. pisateljic in pisateljev je obljubilo svoje sodelovanje. Med sotrudniki se navajajo tudi Francozi Zola Enrike, profesor Leger Louis in Lemaitre Jules iz Pariza. — Zelec „Mladosti“ najbo“ — šega uspeha priporočamo našim premožnejšim rojakom, čitalnicam in bralnim društvom, da si vsaj namesto nemških ilustr. listov — „Mladost“ naroče in pridno čitajo.

Bosnien und das Kroatische Staatsrecht. — Pod tem naslovom izda dr. Potrinjenis v Zagrebu, Markov trg br. 5, zanimivo raspravo o Bosni in hrvaškem državnem pravu. Za naročnike stane knjiga 1 gl.

Nova šolska knjiga. — Ministerstvo je odobrilo šolsko knjigo „Zemljepis za prvi gimnazijski razred, spisal Ivan Vrhovec, Ljubljana 1897. Natisnili J. Blaznika nasledniki“ in dovolilo da se uvede na vseh slovenskih gimnazijah.

Zemljepis za spodnje in srednje razrede avstrijskih srednjih sol. Spisal Simon Rutar, e. k. k. gimnazijski profesor (v Ljubljani). Drugi tečaj: Opis zemelj. Cena mehko vezani knjigi 2 K, trdo 2 K 40 vin. Tiskala in založila Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. — To je naslov knjigi, katero je oskrbel Slovanem premarljivi pisatelj, naš ozi goriski rojak g. prof. Simon Rutar. Da je knjiga v stvarnem pogledu temeljito sestavljena, to verujemo vsi že pri pogledu na ime pisatelja. Hvala mu, da se je lotil sitnega dela: sestaviti ueno knjigo po najnovejših podatkih in odkritjih, da se vsakdo lahko zaneša na njo. — S to knjigo je odpravljen velik nedostatek, kateri čulijo po vseh solah, kjer so zemljepis poučeno v slovenskem jeziku! —

Skladbe, založil Fran Pernu. Založila L. Schwenner-jeva knjigarna v Brezclah ob Savi. Cena 2 gl. — Lčno tiskani zvezek obsega 14 skladb raznih vrst: četverošpeli, možki zbori, samospievi z različnim spremljevanjem, za gosli, glasovir in celo itd. — Strokovnjsko ocene mi ne moremo napisati; to prepustimo veščakom. Nam se zide skladbe prav lepe in vredne priporočila. Le po njih! Knjigarna Schwennerjeva zasluži vse pohvale, pa še več podpore za toliko podjetnost v zalaganju slovenskih skladb!

Foultard - Seide 60 Kr.

bis f. 3-35 p. M. japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarz, weiss und farbige Hosenbänder von 35 kr. bis 14-65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versh. Qual. und 2000 versh. Farben, Dessins etc.) Porto und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schw. 4. Selden-Fabrikten G. Henneberg (K. u. K. Hof.), ZÜRICH.

C. kr. krojni privileg. aparat.

Edina slov. zaloga dožnikov, solčnikov in rokavov za dame gospode in uradnike.

M. POVERAJ

krajski znojster in trgovca v Gorici na Trzinu

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih obdel, perila, vseh pripjev za obleke za vsaki letni čas. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju.

Sprejemna se naročila za izdelovanje raznih obdel (jakete, pelerine, havelke) tudi za dame po najnovejši modli.

Podpisani priporočajo p. n. gg. rojakom v Gorici in na deželi svojo

na nov. oskrbljeno gostilno na Kornu

št. 6 v lastni hiši.

Toči pristna bela in črna vina in dobro žganje. Za ukusna gorka in mrzla jedila po zmerni ceni je skrbljivo.

V. Bielecki.

Razglas.

Gospodarski svet v Krombergu pri Gorici razpisuje

službo cerkovnika,

kateri je obenem tudi orgljavaec. Poudbe do 31. t. m. gornjemu gospodarstvem svetu.

Pri nakupu slovesnih
Sidra-stavbe z kamnički.
Cena 40 kr., 70 kr.,
1 gl. in višje, pazi
naj se na varstveno
znamko «sidro», brez te naj se
ne kupi. Ilustr. cenike pošlje
zastonj
F. Ad. Richter & Co., Dunaj 1.

Zahvala.

Podpisane rodbine izpolnjujejo žalostno dolžnost, da najiskrenejše zahvalijo vse sorodnike, prijatelje in znanke, ki so izkazali zadnjo čast nepozabnemu soprogu, očetu in tastu, gospodu

Jakobu Paulin

obč. starešini v Kanalu.

Prav odlična zahvala č. duhovščini, g. županu, slavnemu staršinstvu in sploh vsem, ki so se udeležili pogreba ter jim kakorkoli izrazili svoje sočutje! Zahvaljuje se posebej vse one, kateri so pokojniku že za njegove bolezni blažili bolečine s svojimi tolažilnimi obiski ter položili krasne vence na krsto — Bog povrni!

KANAL, dne 23. grudnia 1897.

Žalujoče rodbine.

do 300 gl. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. pajev in srečk, a da ni potrebna glavica in ni aka nevarnost. — Ponudbe pod **Ludwig Osterher**, VIII Deutsche g. 8 Budapest 78, 10-1

Nova trgovina.

Podpisana naznanjata, da sta odprla v **imeniški ulici št. 1 v Gorici** (v tni hiši, kjer je „Trgovsko-obrtna zadruga“) **govino z jedilnim blagom.**

Priporoča se veleslavnemu občinstvu, ezita s spoštovanjem
Andr. Kopač in Jos. Kutin,
trgovca.

Fotografija premil.

nezonadškofa Missie
se dobi
pri fotografu **A. Jerkiću**
v Gorici.

liki format 3 gl.; kabinetni format 80 kr. 223

zniki v Gorici in z dežele, pozor!

Sedlar

Valentin Ferjančič

znanja, da je odprl svojo

redlarsko delavnico

v Gorici
v Vrtni ulici v hiši grofa Thurna
asproti odprtemu sadnemu trgu.

V svoji delavnici prodaja vse potrebščine z zasedbnike, vozničke, jahalce, torbice, kovčge d., izdeluje navadne in najfinije vprege in prave za jahanje.
Priporoča se tolo svojim rojakom v orici in z dežele.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nunskih ulicah
št. 10

nasproti gostilni „Belega zajca“.

Usoja si priporočati preč. duhovščini in slavn. bčinstvu svojo

veliko zalogo nagrobnih vencev

sake vrste, kakor tudi biserne; rož za cerkev, alim, cvetkov za nove maše in poroke, voščeh svč, križne, čevlje, nogovice, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih šk i. t. d

Vse po nizkih cenah!!!

Tovarna tamburic

I. STJEPUŠIN

Sisak

(Hrvatska)

Na zahtevo pošilja vsakomur brez plačila ilustrirane cenike.

324 3-1

324 3-1

324 3-1

324 3-1

324 3-1

324 3-1

324 3-1

324 3-1

324 3-1

Išče se družabnik

za neko dobro vpeljano tovarno v Gorici. Oglas naj se le taki, kateri razpolagajo s kapitalom vsaj 800-1000 gl. Pristop je možen tudi iz delavske vrste. 325

Goriško pivo!

(na Gorišču II).

Podpisani priporočati svojim p. n. odjemalcem svojo posebno dobro uležano izvozno, mareno in uležano pivo najboljše kakovosti, dobiva se v sodčkih po 1/2, 1/4 in 1/8 l. kakor tudi v posebnih steklenicah. Zajedno naznanjamo, da sem v minoletem letu svojo pivovarno znatno zboljšal in da sem rabil za varjenje dobrega piva le najboljše blago: Zatečki hmelj in hanaški ječmen.

Proseč p. n. odjemalca, da se z zaupanjem obračajo name in si obilno naročijo zagotovljam najtočnejšo postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem
Gustav Scholz, pivovarski mojster.
Fr. Wanek, pivovar.

Gostilna

pri **Petelinu**

v

Trstu

v

ulici **Ghega**

št. 7.

Antona Vodopivca

priporoča se
rojakom s **Kranjskega in Primorskega.**
Za prenočišča

ima lepo urejene sohe v isti hiši.

Toči pristna, nepokvarjena
vipavska vina.

Kuhinja je preskrbljena s toplimi in mrzlimi jedili.

Anton Potatzky

v Raštelju št. 7 v Gorici

prodajalnice drobnega in nürnberskega blaga

na drobno in na debelo.

Jedno 3, 20-7
in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in cumjarje.

Največja zaloga
čevlarskih, krojaških, pisarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obuvanja.
Vozički in stoli na kolesih za otroke.

Strune za godala.
Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.

Prosim dobro paziti na naslov:
Na sredi Raštelja št. 7.

Ivan Domicelj

trgovec z jedilnim blagom

v Korminu — (Cormons)

na glavnem sadnem trgu (bivša hiša Pallova)

priprava svojim rojakom

sladkor, kavo, riž, olje, kamenoolje, moko, otrobe, vsakovrstne sveče iz Kopačeve tovarne, potem spirit vinski in domače žganje. Dalje prodaja vitriji (modro galico) in pravo romansko tržno žveplo, narodne žveplenke.

Vse prodaja po tako zmerni ceni, da se ne boji tekmovalnja (konkurence).

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni k Zrinjskemu, II. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresezno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobil, hripavost in vrtoglav. Tudi zastarali kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spi in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo eno:

„Velecenjeni gospod leknariki!

Poslajte mi se tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobilnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaju, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka, t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo je oni pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razposilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priradnavši 20 kr. za zametek) ali pa po postnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskusanih zdravil razposiljajo se na zahtevo zastoj in poštine prosto. Lekarna k Zrinjskemu, II. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20. 286 30-1

V vsakem poštno oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim posredniškim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene penudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. 183

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

Prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih brislih vin.

DESERTNA VINA.

Razpošlja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Uzorce vin pošilja na zahtevo.

Sedež društva je v Gorici: ulica Barzellini št. 20.

Podružna klet: ulica Torrente št. 6.

Kje se dobé umetne evetlice in nagrobni venci prav po ceni?

lo pri onej 1881. leta ustanovljenej tordki

3 E. RIESSNER 3

št. 7. — Nunska ulica — št. 7.

v Gorici, razpolni nunski cerkvi.

Izdeluje vsakovrstne, za cerkveno rabo potrebne evetlice, kakor: palmo za oltarje, zgodnje evetlice, standarde, ličje in druge evetlice, ki so v uporabi. Dalje ima v zalogi najnovejšo umetno venco za nočice iz umetnih trčic in voščeniš šopkov, nagrobne vence, rake (truge), mitvaške oblake (križne), pregrinjala, blazinice, čevlje, negašice, zlato črke, voščene sveče itd., vse po nizkih cenah. Naročila za deželo se izvršijo točno in solidno. — Priporočajo se slavnemu občinstvu opazovanja ga, naj se ne da zapeljati v inen, ampak posluša naj se zdino pri tenki **E. Riessner-ju.**

Zaščitna znamka: **ŠIRO.**

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

Iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano kot **izvrstno bol ublažujočo mazilo**; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gl. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo** vedno le v oriz. steklenicah z našo zaščitno znamko, s „**Sidrom**“ namreč iz **RICHTERJEVE** lekarne in vzame kot **originalni izdelek** le tako steklenico, ki je prevlečena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“

v PRAGI.

Moji fabrikati

so znani kot dobri in po ceni: Remont, nikel, teče 32 ur. gl. 3-60; remont, srebrno, kolekovan, zlatorez, gl. 6-; ankerska badilnica, I. kakovosti, razsvetljajoča, gl. 1-60; regulator v orlovoznem zabojčku, od gl. 4-50 naprej. Cenik z 500 slik zastoj in franko. Kar ne ugaia se zamenja ali znesek povrne. 473

Eug. Karecker

Taschenuhren-Fabrik und Versand-Geschäft und Lieferant des Vereines für Güterbeamt. — Bregenz am Bodensee Nr. 474. 2 letna garancija.

Od davno že preskušeno, zdravstveno in lepотно sredstvo (za natiranje) v okrepčavo in ojačenje kit in živec na človeškem telesu.

Kwizdov fluid

Varstvena znamka: kača (fluid za turiste hribolezce).

Z uspehom uporabljen od hribolezcev, kolesarjev in jezdcev v okrepčavanju in ožvlejenju po večjih naporih potli.

Cena: 1/2 steklenici a. v. gl. 1.-, 1/2 steklenice gl. - 60.

Pristno se dobiva v vseh lekarnah. 40 (r)

Glavna zaloga: Okro na lekarna v Korneuburgu pri Danaju.

Trgovec z vinom na veliko

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

12 Cl. priporoča

dalmatinsko vino iz Jelše in Šibenika,

potem

pristna bela in črna vina

iz

vipavskih,

furlanskih, brislih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na de in razposilja po železnici na vse kraje avstro-ogor. — monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetljo

Na lrovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetljo

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ-A,

v Pragi na Smihovu

(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se priporoča

k popolnemu uzornemu priroevanju

sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovejših priporočilih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočilnih sprilnih domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolno telovadnico pošilja na zahtevo brezplačno in poštine prosto. 80, 52-21

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 12.

Priporoča se prečistiti duhovščini za izgotavljanje cerkvenih posod in orodij po najnovejšem uzoru in najnižji ceni, kot: monstrance, kelihov, svečnikov, itd. itd. Stare reči popravljajo ter jih v ognju posrebrajo in pozlatijo, da si pri znamenju tudi bolj resne cerkve natočiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšajo jim to zagono omenejajo s tem, da jim je pripravljen pošiljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Ol roke vsi pa naročevalce sam lahko določi.

Strelovoze iz bakra v ognju pozlačene najbolje iznajdbe, kakor tudi vsakovrstno

enako popravo in pozlačenje priprava tudi po najnižjih cenah. — Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine franko! 16 (C)